

LA GEOPOLÍTICA DEL GAS

La Guerra Freda de l'energia

JORDI CASALS és llicenciat en Història i té un postgrau en Món Actual

Als anys 50 i 60, els míssils i els satèl·lits russos atemorien Occident mostrant la força d'una potència que volia i semblava que feia ombra als EUA. La URSS va desaparèixer sense avís previ ni transició. Podríem dir que ni amb cap tipus de lideratge.

L'imperi soviètic va esclatar i les restes se les van rifar joves membres de la *nomenklatura* i del KGB, sense escrúpols i assabentats d'informació clau sobre els recursos naturals que van esdevenir grans oligarquies dels recursos naturals russos. Amb Ieltsin i els seus reformistes radicals (neoliberals en el país dels soviets), els oligarquies es van dedicar a enriquir-se desmantellant les estructures soviètiques i sovint al marge de les lleis.

Putin agafa el timó

El gran banquet, però, es va acabar amb Putin, antic membre del KGB que es va decidir a fer renéixer Rússia com a potència. Per començar, conscient que ja no era temps de míssils sinó de l'energia, va fer escollir als oligarquies entre els interessos nacionals i l'exili (Boris Berezovsky, a Londres) o la justícia (Mikhail Khodorkovsky, empresonat prop del cercle polar Àrtic).

Putin sabia i sap que en aquesta guerra energètica toparà de nou amb els EUA. Per posar un exemple, en ple gener hi havia països de l'Europa central i oriental que no tenien calefacció perquè Rússia havia tancat l'aixeta del gas.

El conflicte del gas amb Ucraïna i la intervenció armada a Geòrgia

A primera vista veiem una picabaralla entre Moscou i el règim nacionalista i prooccidental d'Ucraïna, que és acusat per Gazprom, la gran empresa de gas russa, de no pagar

la factura i de quedar-se'n part que va a parar a la UE a través del seu territori. A ple gener hi ha hagut països de l'Europa central i oriental que no han tingut calefacció perquè Rússia havia tancat l'aixeta del gas.

A l'estiu, va esclatar una guerra entre Rússia i Geòrgia, després que aquests últims ataquessin la república rebel d'Ossètia del Sud, independent de facto i reconeguda per Moscou. Aparentment una guerra imperial russa o una guerra contra els ossets separatistes.

L'aparença d'uns conflictes fruit

del mal veïnatge que té Rússia són massa superficials, cal una anàlisi més profunda. En els darrers anys han tingut lloc la revolució de les roses a Geòrgia i taronja a Ucraïna. En ambdós casos es van establir dos governs nacionalistes i prooccidentals, liderats per dos homes formats als EUA, Mikhaïl Sakhshvili, a Geòrgia, i Víktor Iúixenko, a Ucraïna.

Geòrgia i Ucraïna. En la primera s'hi troba el projecte patrocinat per Washington de fer un gasoducte i en la segona el gasoducte principal rus que subministra gas a la UE.

La nova ruta de la seda es basa en el gas i el petroli. Occident vol que passi pel Caspi i el Caucas, i Rússia, pel Bàltic i el mar Negre

Cap al nou imperi rus

Rússia és una potència que està restaurant el seu poder, tot del paradigma imperial-revolucionari al paradigma imperial-energètic; ja no es tracta de tenir més estats marxistes aliats, sinó de tenir més clients de gas i petroli i controlar les rutes d'aquestes matèries energètiques tan preuades.

Actualment s'estan dissenyant i impulsant les noves rutes de la seda, ara de l'energia, de les reserves de gas i petroli de les repúbliques exsoviètiques de l'Àsia central. Els americans volen imposar la ruta del Caspi i el Caucas i Rússia vol reforçar la ruta europea a través de nous oleoductes submarins al Bàltic i al Mar Negre, a més d'obrir una nova ruta amb la Xina cap a Orient.

És en aquesta nova guerra freda energètica, que els EUA faran tot el possible per desplaçar Rússia de la centralitat en el mercat del gas i el petroli i Moscou farà tot el possible per desestabilitzar qualsevol qui debiliti la seva posició, si cal sostenint rebels (com el cas d'Ossètia) o fins i tot aprofitant errors dels adversaris, com en el cas georgià, ocupant territoris.

A l'horitzó de Moscou

I no oblidem que aquest és un conflicte global, així que no ens ha de sorprendre que els clients d'altres subministradors, com pot ser nosaltres, siguin objectius de Moscou, d'aquí l'interès rus per comprar accions de Gas Natural, que subministra gas algerià.